

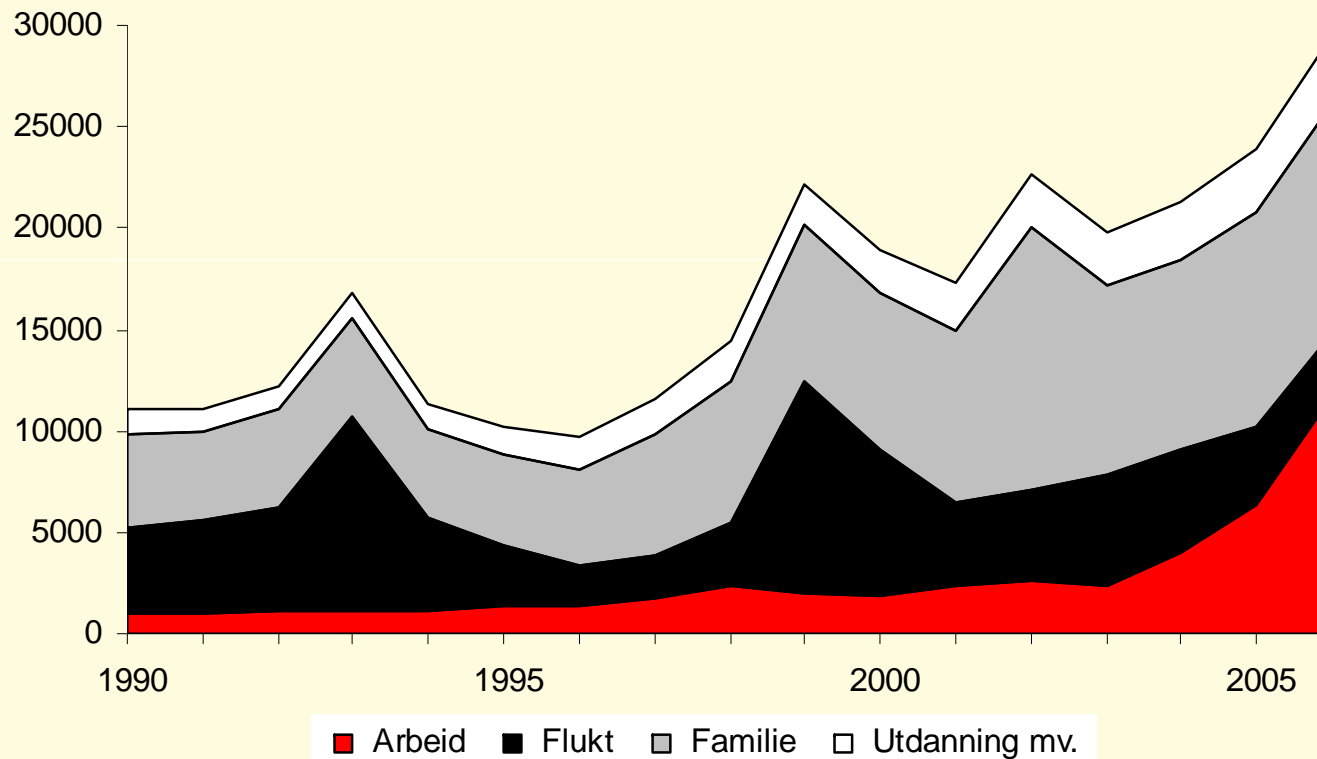

DET KONGELIGE
ARBEIDS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENT

Stortingsmelding om arbeidsinnvandring

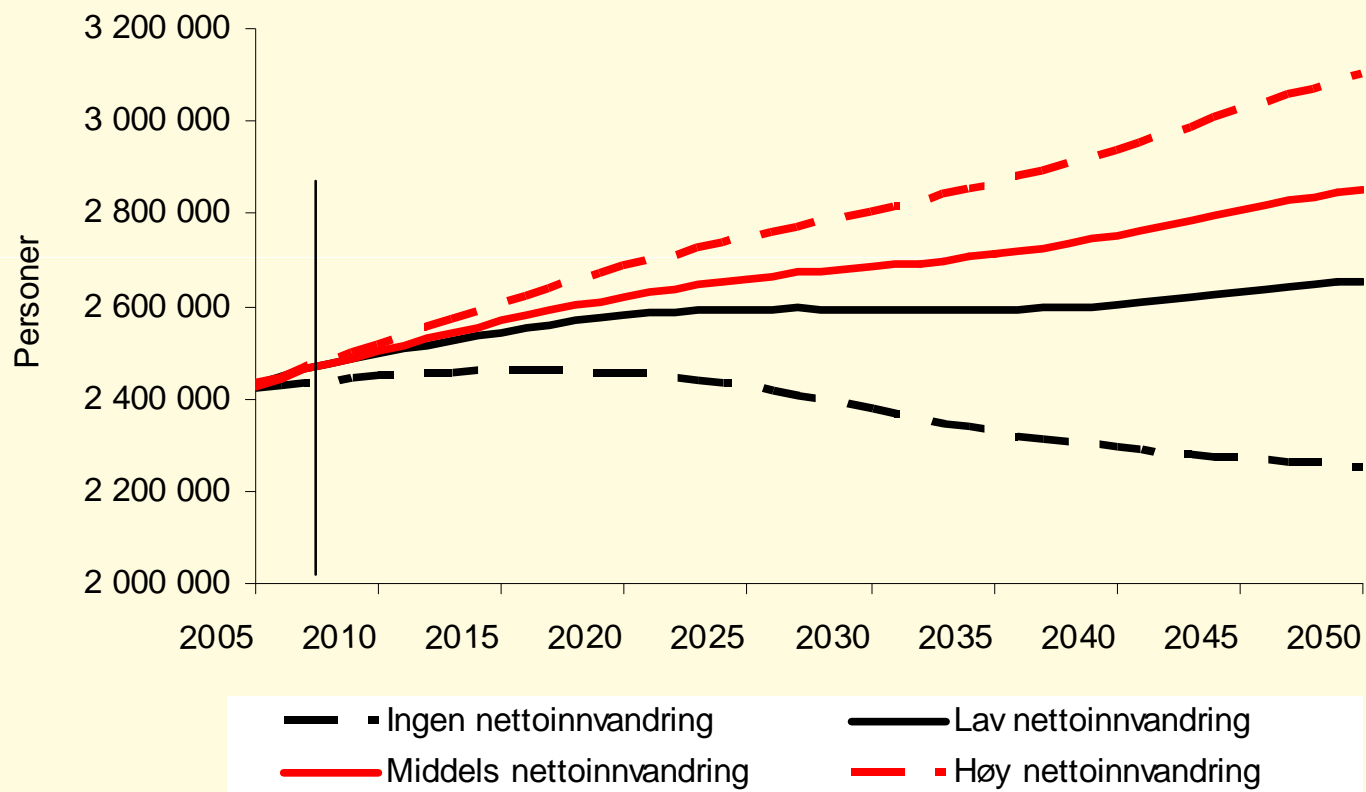
Sverre Try (AID)
Torsdag 24. april 2008

Økende arbeidsinnvandring de siste årene

Antall førstegangsinflyttinger blant ikke-nordiske borgere etter innvandringsgrunn
Kilde: SSB

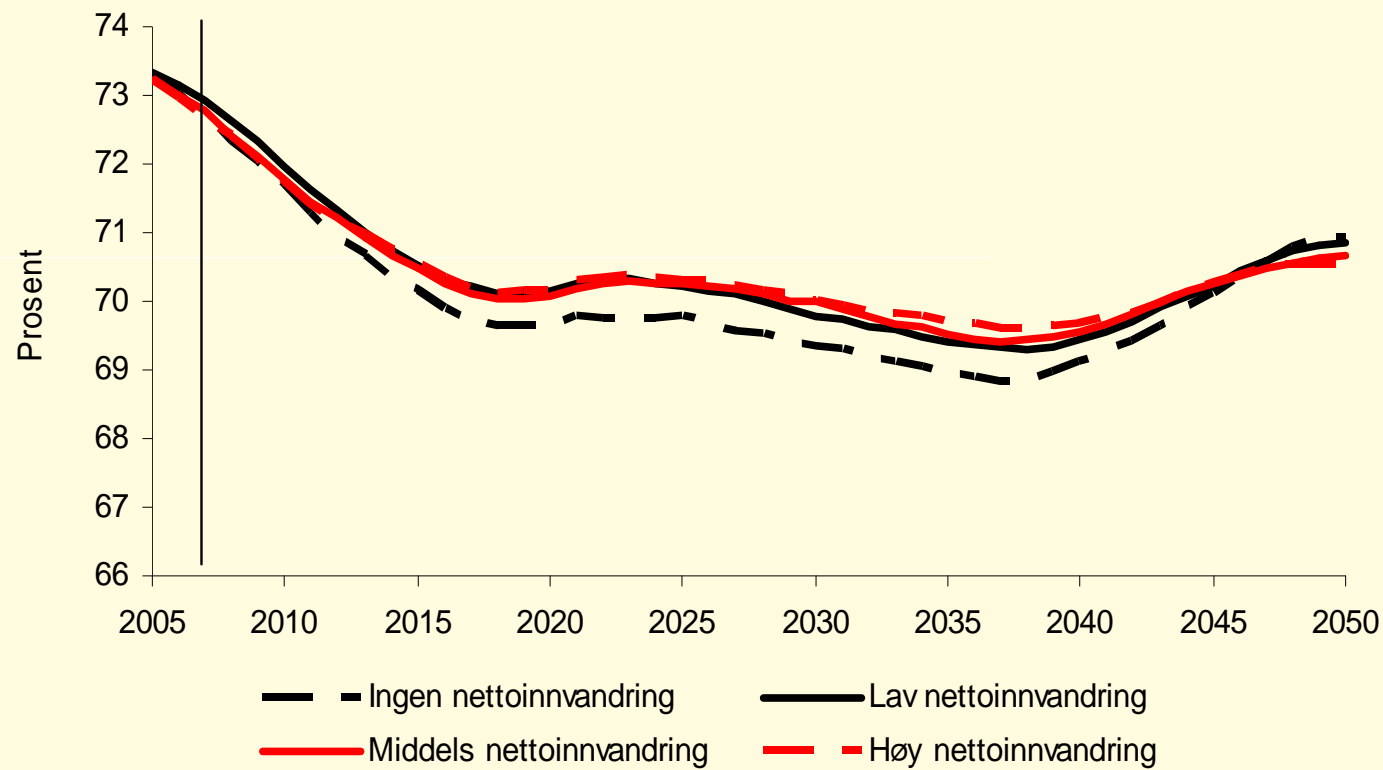
Arbeidsinnvandring påvirker arbeidsstyrken ...

Framskrivninger av arbeidsstyrken under ulike forutsetninger om nettoinnvandring

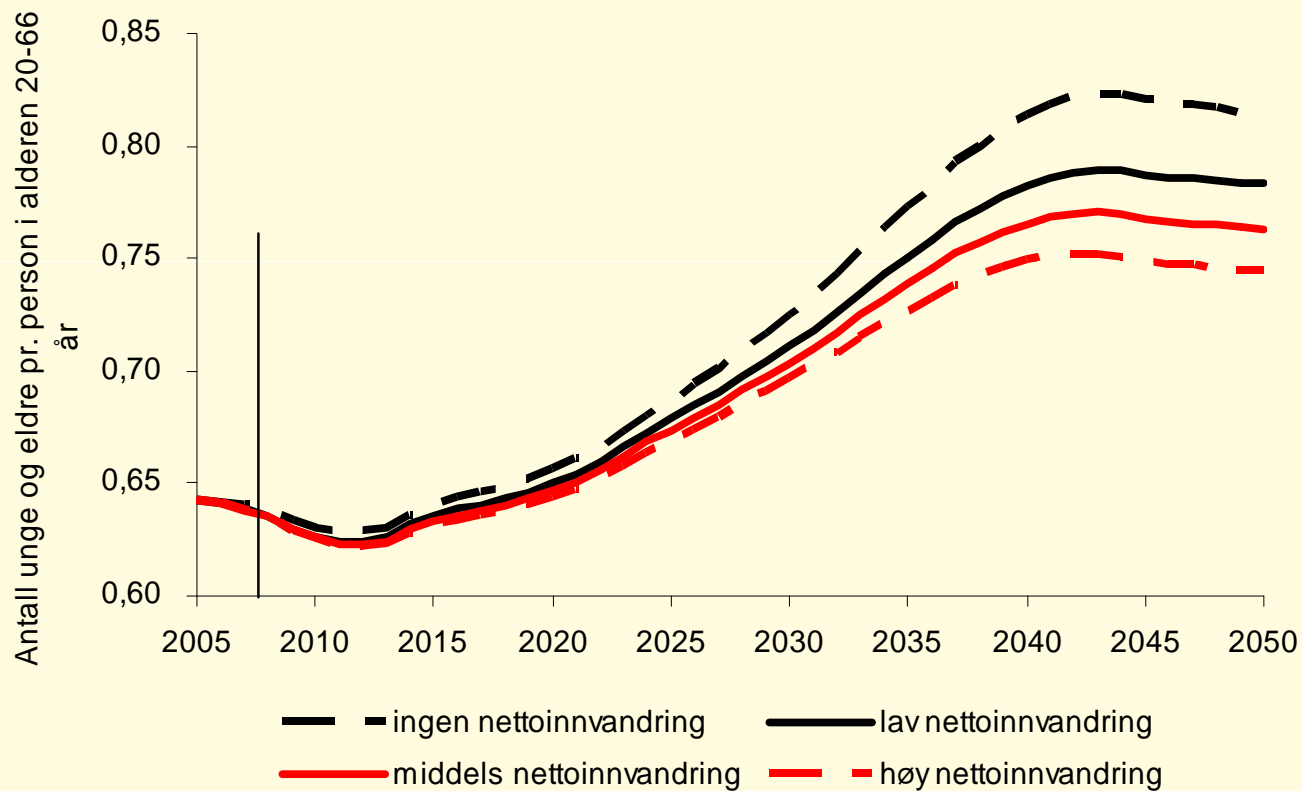
Kilde: SSB

... men har liten effekt på yrkesdeltakelsen

Framskrivninger av yrkesdeltakelsen (arbeidsstyrke i pst. av befolkningen i arbeidsdyktig alder) under ulike forutsetninger om nettoinnvandring. Kilde: SSB

... og begrenset virkning på forsørgelsesbyrden

Forsørgelsesbyrde for unge og eldre. Antall personer 0-19 år og 67 år og over pr. person 20-66 år under ulike forutsetninger om nettoinnvandring. Kilde: SSB

Noen videre konsekvenser

- => Innvandring blåser opp økonomien, men vi blir ikke nødvendigvis rikere av det
- => BNP øker, men BNP per capita øker ikke nødvendigvis

Norge må derfor i hovedsak satse på egne arbeidskraftsressurser

Regjeringens hovedgrep:

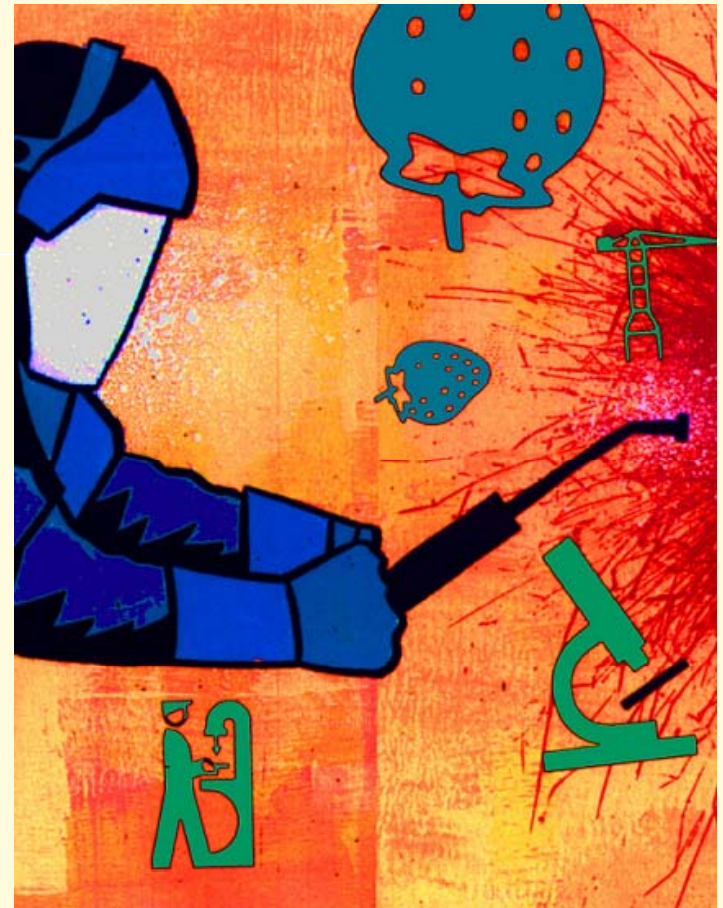
- *Pensjonsreformen*
- *Arbeids- og velferdsreformen*

Politikken for arbeidsinnvandring skal supplere og utfylle denne strategien

Arbeidsinnvandring: Muligheter og utfordringer

Tre tydelige utviklingstrekk:

- Arbeidsmarkedsbehov
- Globalisering
- Utfordringer for arbeidslivsmodellen og integrering

Forutsetninger for politikken

- Arbeidslinjen skal ikke svekkes
- Norske lønns- og arbeidsvilkår skal gjelde – forsterket innsats mot sosial dumping
- Integreringspolitikken skal være et viktig element
- Fri arbeidskraftbevegelse innenfor det europeiske arbeidsmarkedet
- Arbeidsinnvandring fra tredjeland skal fortsatt være regulert

EØS/EFTA gir tilgang til et arbeidsmarked 100 ganger større enn vårt eget

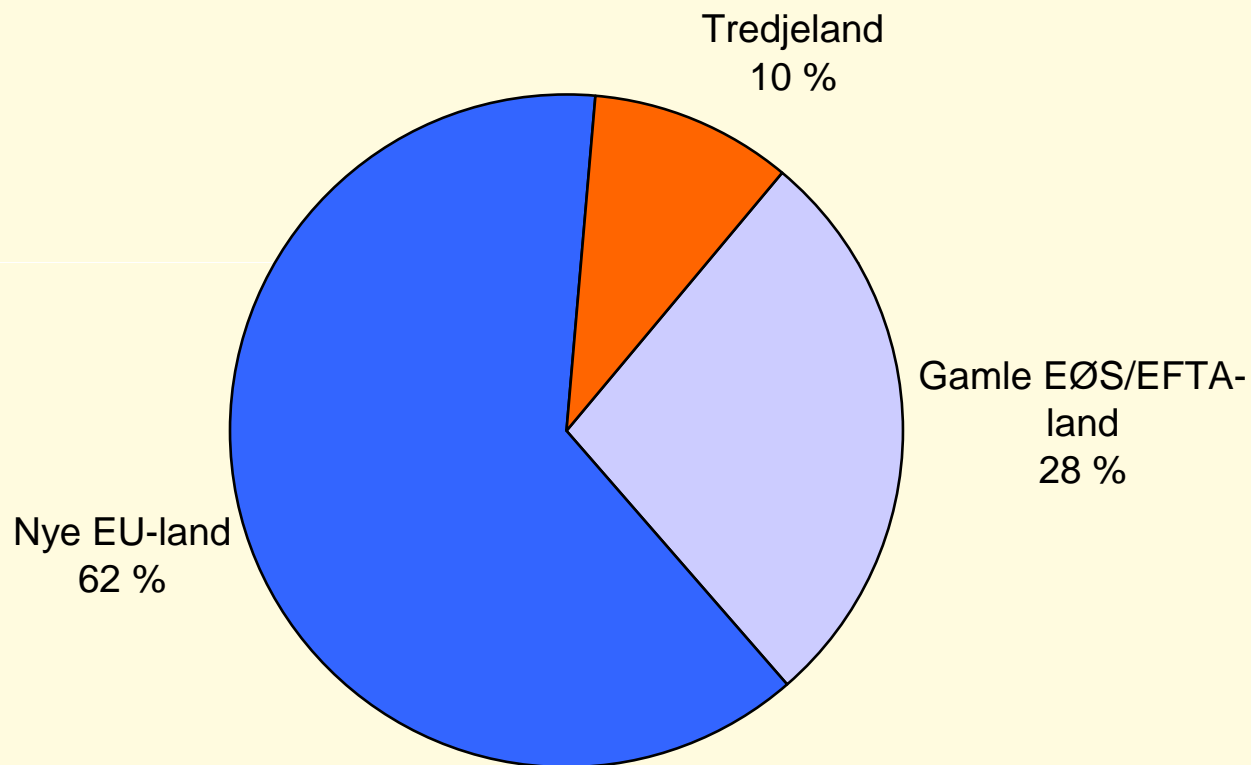
Arbeidsstyrke:

- Norge: 2 ½ mill.
- EØS/EFTA: 240 mill.

EØS/EFTA-området inkluderer EU27 (markert i gult) samt Island, Liechtenstein, Sveits og Norge

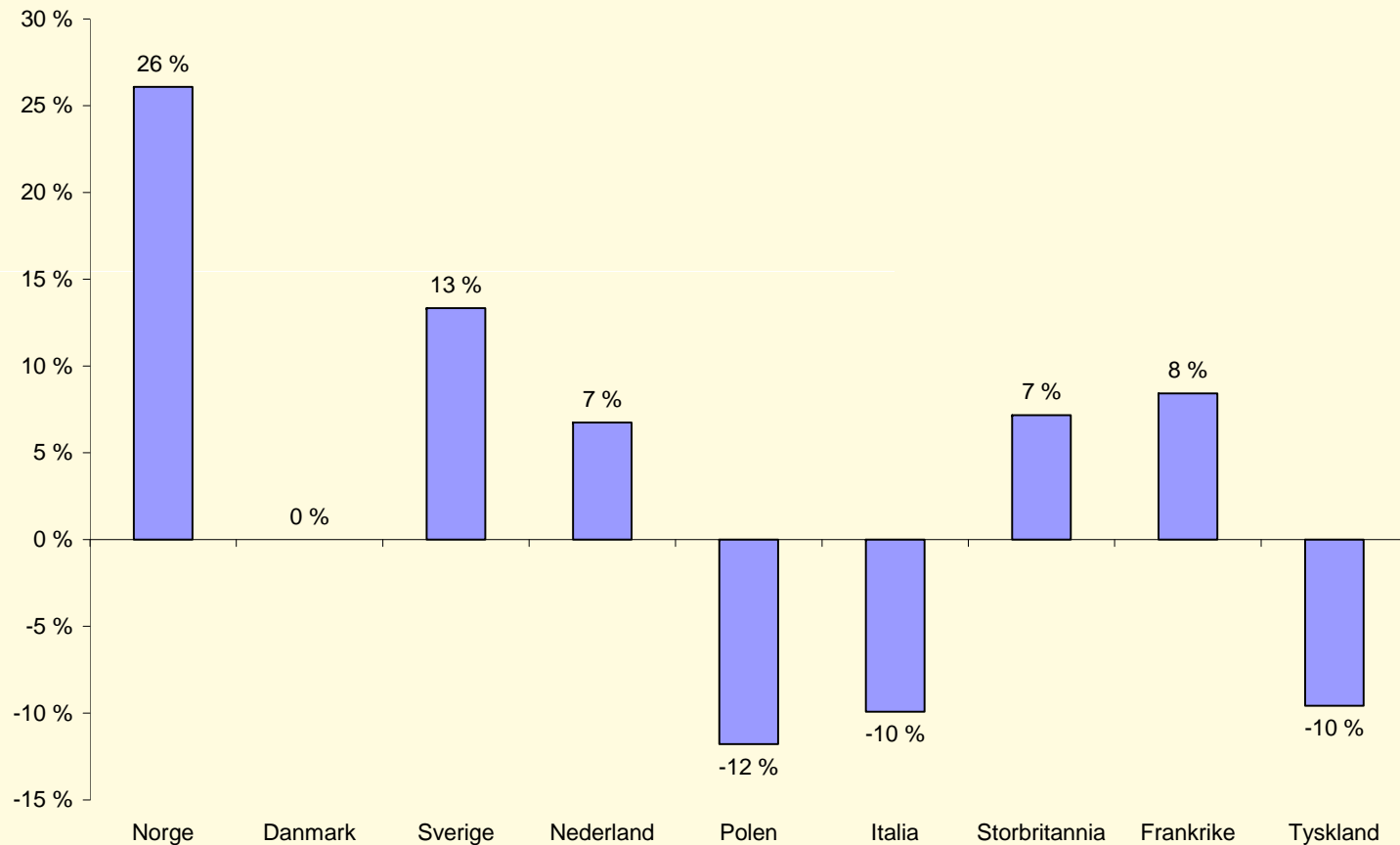
Hvor kommer arbeidsinnvandrerne fra?

Fordeling av gyldige tillatelser for arbeid etter landbakgrunn, 1. januar 2008

Kilde: Utlendingsdirektoratet

Befolkningsutvikling 2004-2050, utvalgte land

Beregnet prosentvis endring i befolkning fra 2004 til 2050

Kilde: SSB og Eurostat

Forslag 1: Et enklere og mer oversiktlig regelverk:

1. EØS/EFTA-borgere:

- Overgangsordningene drøftes med partene
- Tillatelser ikke lenger nødvendig

2. Tredjelandsborgere:

- Arbeidsgivere får større ansvar
- Arbeidstakere kan begynne før tillatelse foreligger
- Utvidelse av arbeidssøkerperiode
- Færre søke kategorier

Forslag 1 fortsetter: Færre søkerkategorier for tredjelandsborgere

- a) Høyt kvalifiserte spesialister og nøkkelpersonell
- b) Faglærte: To spor
- c) Nyutdannede
- d) Sesongarbeidstakere
- e) Ufaglærte

Forslag 1 fortsetter: Alternative arbeidsgiverkrav

Alternative krav som kan være aktuelle å vurdere er at virksomhetene

- er bundet av norsk, landsomfattende tariffavtale
- er av en viss størrelse, for eksempel tilsvarende bedrifter med plikt til å opprette arbeidsmiljøutvalg, dvs. minst 50 ansatte
- er tilsluttet en norsk arbeidsgiverforening som har attestert at bedriften har kollektive og individuelle avtaler i samsvar med norsk lov
- fyller vilkårene etter lov om offentlige anskaffelser

Forslag 2: Bedre informasjon og synliggjøring

- En egen nettportal
- Arbeids- og velferdsetatens koordineringsansvar for informasjon utvides til tredjeland
- Vurdere hvordan utenriktjenesten bedre kan markedsføre jobbmuligheter i Norge
 - pilotprosjekt for høyere rekrutteringsprofil

Forslag 3: Forenklet søknadsprosedyre og saksbehandling

- Elektronisk saksbehandlingssystem i utlendingsforvaltningen
- Maksimal saksbehandlingstid 4 uker
- Flere felles servicekontorer

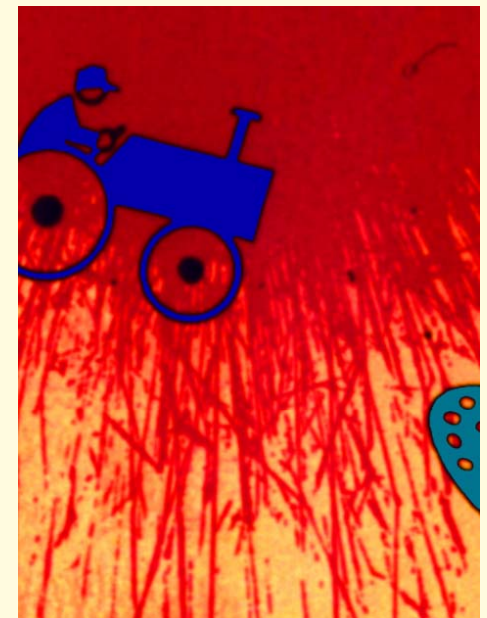
Forslag 4: Økt fokus på integrering

- Utarbeide en startpakke
- Utrede innføring av norskopplæring
- Forbedre ordningene for godkjenning av høyere utdanning og kartlegge autorisasjonsordninger
- Støtte til frivillige organisasjoner

Forslag 5: Videreutvikle arbeidet mot sosial dumping

- Gjennomføre og videreutvikle handlingsplanen mot sosial dumping
- Rekruttering av utenlandsk arbeidskraft skal ikke:
 - bidra til å fortrenge ledig innenlandsk arbeidskraft
 - svekke avtaler og regelverk i norsk arbeidsliv
- Løpende dialog med partene i arbeidslivet for å vurdere utfordringer

Forslag 6: Økt satsing i nordområdet

- Utvidet adgang til arbeid til russere i Barentsregionen:
 - Midlertidig arbeidstillatelse uten kvalifikasjonskrav
 - Tillatelse for deltidsarbeidende grensependlere
- Opprette felles servicekontor i Kirkenes
- Endring i visumpraksis og innreisekontroll ved grensepassering
- Utrede forenklet grensepassering
 - "Grenseboerbevis"

Forslag 6 fortsetter: Visumpraksis og innreisekontroll

Liberalisere innenfor Schengenregelverkets rammer:

- Førstegangsvisum - vanlig vilkår
- Nestegangs søknad
 - Reduksjon av dokumentasjonskravet (velkjente reisende, f.eks. forretningsreisende, søkere fra Murmansk og Arkangelsk Oblast)
 - Søkere fra Murmansk og Arkangelsk Oblast vil normalt kunne gis flerreisevisum
- Flerreisevisum
Fra januar 2008: inntil fem års varighet

Forslag 7: Motvirke hjerneflukt - ikke tappe fattige land for arbeidskraft

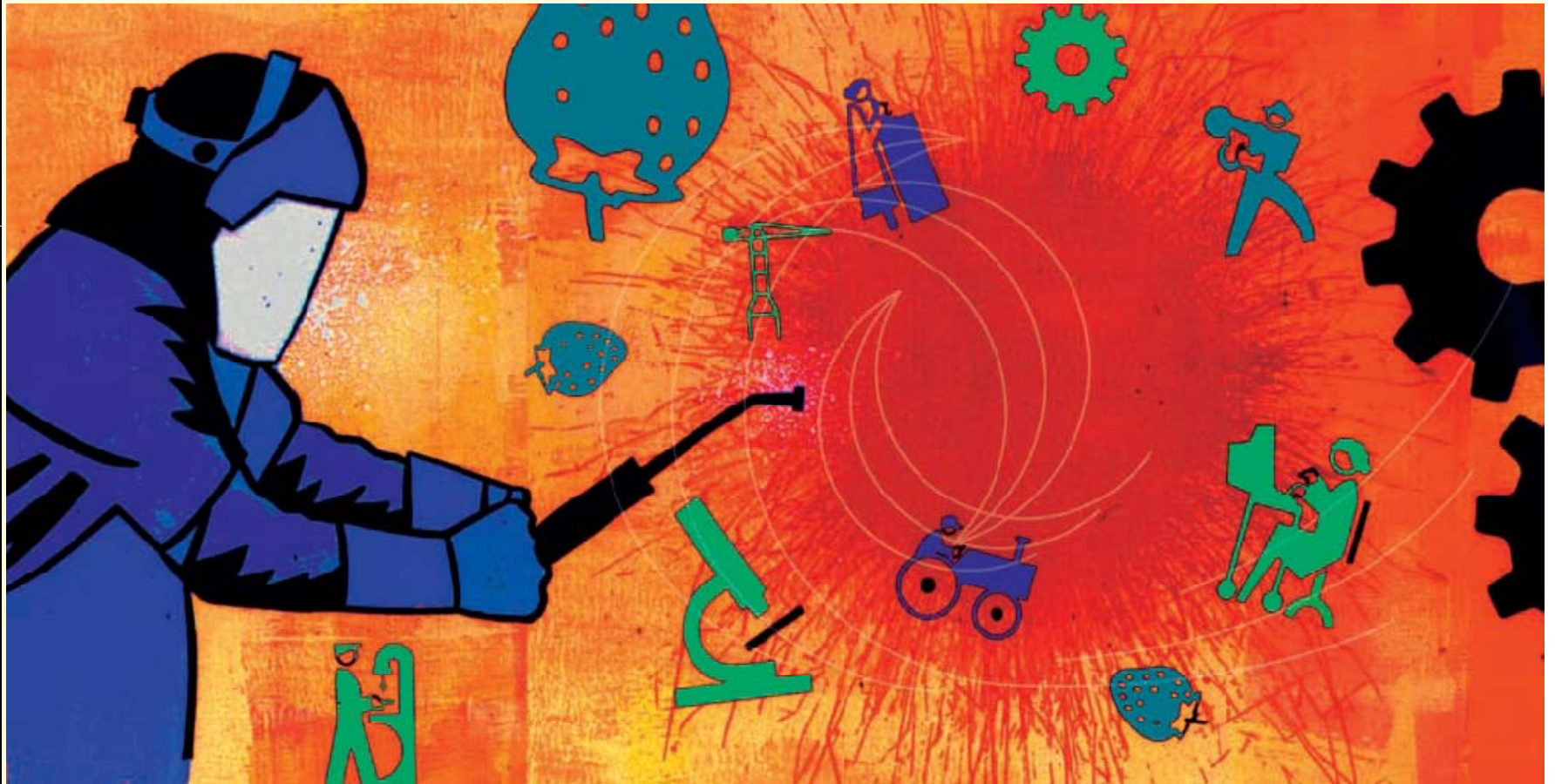
- Arbeide for internasjonale standarder
- Utvikle nasjonale standarder
- Utrede ordninger for sirkulær migrasjon
- Føre dialog for enklere hjemsending av penger

St.meld. nr. 18

(2007-2008)

Arbeidsinnvandring

www.regjeringen.no/aid

Handlingsplan mot sosial dumping

Styrkede sanksjonsmidler og økte ressurser til
Arbeidstilsynet

Godkjenningsordning for bemanningsforetak

Styrket rolle for tillitsvalgte ved ut-/innleie mellom
produksjonsbedrifter

Krav om norske lønns- og arbeidsvilkår i offentlige
anbudsprosesser

Utvidet oppdragsgiveransvar og innsynsrett for tillitsvalgte

Id-kort i byggenæringen

Styrke samarbeidet myndighetene/partene

Innsats mot useriøsitet ved kontraktørvirksomhet og
etablering av enkeltpersonsforetak